

Projekt

z dnia .....Zatwierdzony przez
.....

UCHWAŁA NR .....

RADY MIASTA SZCZECIN

z dnia ..... 2020 r.

w sprawie ustalenia na rok 2021 opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdów usuniętych z dróg na parkingach strzeżonych oraz kosztów powstałych w wyniku wydania dyspozycji usunięcia, a następnie odstąpienia od usunięcia pojazdu

Na podstawie art. 12 pkt. 11 i art. 92 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920), art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, poz. 284, poz. 568, poz. 695, poz. 1087, poz. 1517)

Rada Miasta Szczecin uchwala , co następuje:

§ 1. Ustala się wysokość stawek opłat za czynności związane z usunięciem pojazdów z dróg i przechowywaniem tych pojazdów na parkingach strzeżonych zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały.

§ 2. Ustala się wysokość kosztów związanych z wydaniem dyspozycji usunięcia pojazdu, a następnie odstąpienia od jego usunięcia, w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Szczecin.

§ 4. Traci moc uchwała nr Uchwała nr XII/421/19 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia na rok 2020 opłat za usuwanie i przechowywanie pojazdów usuniętych z dróg na parkingach strzeżonych oraz kosztów związanych z wydaniem dyspozycji usunięcia, a następnie odstąpienia od usunięcia pojazdu.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2021 roku.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr .....
Rady Miasta Szczecin
z dnia.....2020 r.

Oplaty za usunięcie i przechowywanie pojazdu

LP.	Rodzaj pojazdu	Kwota	
		za usunięcie	za każdą rozpoczętą dobę przechowywania
1	Rower lub motorower	113 pln	20 pln
2	Motocykl	223 pln	27 pln
3	Pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t	486 pln	40 pln
4	Pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t do 7,5 t	606 pln	52 pln
5	Pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5 t do 16 t	857 pln	75 pln
6	Pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 16 t	1263 pln	136 pln
7	Pojazd przewożący materiały niebezpieczne	1537 pln	200 pln

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr .....
Rady Miasta Szczecin
z dnia.....2020 r.

**Koszty związane z wydaniem dyspozycji usunięcia i ustania przyczyn usunięcia pojazdu
wynoszą (art. 130a ust. 2a):**

1) W przypadku wydania dyspozycji usunięcia pojazdu

LP	Rodzaj pojazdu	Kwota
1	Rower lub motorower	73 pln
2	Motocykl	145 pln
3	Pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t	316 pln
4	Pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t do 7,5 t	394 pln
5	Pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 7,5 t do 16 t	557 pln
6	Pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 16 t	821 pln
7	Pojazd przewożący materiały niebezpieczne	999 pln

Uzasadnienie

Usuwanie pojazdów oraz prowadzenie parkingu strzeżonego jest zadaniem własnym powiatu. Starosta realizuje te zadania przy pomocy powiatowych jednostek organizacyjnych lub powierza ich wykonywanie zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych”. Uchwałą Rady Miasta Szczecin realizację przedmiotowego zadania powierzono Zarządowi Dróg i Transportu Miejskiego.

Zgodnie z art. 130a ust. 6 oraz 6e ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym **Rada Powiatu ustala corocznie, w drodze uchwały, wysokość opłat za usuwanie i przechowywanie usuniętych pojazdów oraz wysokość kosztów odstąpienia od usunięcia, które stanowią dochód własny powiatu.** Maksymalne stawki opłat za usuwanie i przechowywanie pojazdów ulegają corocznie zmianie na następny rok kalendarzowy i są ogłaszane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Obwieszczeniem z dnia 23 lipca 2020 roku Minister Finansów ogłosił maksymalne stawki opłat za usuwanie i przechowywanie pojazdów na rok 2021 (M.P. poz. 670), jednocześnie podwyższając maksymalną wartość wysokości stawek w stosunku do roku ubiegłego w sposób następujący:

	2020		2021		Wzrost procentowy	
	usunięcie	Przechowywanie /doba	usunięcie	Przechowywanie /doba	usunięcie	Przechowywanie /doba
1	Rower lub Motorower		Rower lub Motorower		Rower lub Motorower	
	118 zł	22zł	123 zł	23 zł	4,24%	4,54%
2	Motocykl		Motocykl		Motocykl	
	232 zł	29zł	242 zł	31 zł	4,31%	6,89%
3	poj. o DMC do 3,5t		poj. o DMC do 3,5t		poj. o DMC do 3,5t	
	503 zł	42zł	523zł	44 zł	3,97%	4,76%
4	poj. o DMC od 3,5t do 7,5t		poj. o DMC od 3,5t do 7,5t		poj. o DMC od 3,5t do 7,5t	
	628 zł	54zł	653 zł	57 zł	3,98%	5,55%
5	poj. o DMC od 7,5t do 16t		poj. o DMC od 7,5t do 16t		poj. o DMC od 7,5t do 16t	
	887 zł	79zł	922zł	83 zł	3,94%	5,06%
6	poj. o DMC pow. 16t		poj. o DMC pow. 16t		poj. o DMC pow. 16t	
	1308 zł	142zł	1 360zł	148 zł	3,97%	4,22%
7	poj. przewożący mat. niebezpieczne		poj. przewożący mat. niebezpieczne		poj. przewożący mat. niebezpieczne	
	1 591 zł	208 zł	1 654zł	217zł	3,96%	4,33%

Dokonując zestawienia kosztów realizacji przedmiotowego zadania w latach poprzednich wskazać należy, że łączny przychód Gminy Miasta Szczecin wyniósł w 2015r. 1 068 018,72 zł. Utrzymanie pojazdu specjalistycznego w 2015 roku kosztowało Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie 370 067,00 zł, ponadto po stronie wydatków należy ująć umowy zawarte z podmiotem zewnętrznym na usuwanie pojazdów 315 336,88 zł oraz utrzymanie ochrony parkingu, jak również samego parkingu (energia elektryczna itp.) w kwocie 160 193,18 zł co daje sumę wydatków na poziomie 845 597,06 zł. Łączny przychód Gminy Miasta Szczecin (GMS) w 2016r. wyniósł 946 369,97 (spadek o 11,39% w stosunku do roku poprzedniego).

Utrzymanie pojazdu specjalistycznego ZDITM w 2016 roku wyniosło 353 624,00 zł, po stronie wydatków należy ująć umowy zawarte z podmiotem zewnętrznym na usuwanie pojazdów 441 716,00 zł oraz utrzymanie ochrony parkingu, jak również samego parkingu (energia elektryczna itp.) w kwocie 205 010,92 co daje sumę wydatków na poziomie 1 000 350,92 zł, (wzrost 18,30% w stosunku do 2015r.).

Łączny przychód GMS w 2017r. wyniósł 778 454,44 (spadek o 17,74% w stosunku do roku poprzedniego). Utrzymanie pojazdu specjalistycznego w 2017 roku kosztowało Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie 406 665,84 zł, po stronie wydatków należy ująć umowy zawarte z podmiotem zewnętrznym na usuwanie pojazdów 355 706,25 zł oraz utrzymanie ochrony parkingu, jak również samego parkingu (energia elektryczna itp.) w kwocie 236 799,60 co daje sumę wydatków na poziomie 999 171,69 zł, (spadek 0,12% w stosunku do 2016r.).

Z uwagi na wyroki sądów w zakresie zgodności z prawem uchwał Rad Powiatów w odniesieniu do zapisów

art. 130a ust. 6 ustawy Prawo o Ruchu Drogowym określające, iż przesłankami, którymi powinien się kierować Uchwałodawca, są wyłącznie konieczność sprawnej realizacji zadań w zakresie usuwania pojazdów z dróg i przechowywania tych pojazdów na parkingach strzeżonych oraz kosztami usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu, dalsza analiza obejmie wskazane wartości.

Porównując koszt usługi usuwania pojazdów z drogi w 2018 roku wynosił on 372 073,01 zł, w 2019 roku wyniósł 471 025,00 zł. Prognozując wykonanie zadania do końca 2020 roku przy zbliżonej ilości dyspozycji przyniesie wydatek w wysokości dodatkowych 140 000 zł.

W zakresie usługi całodobowej ochrony parkingu strzeżonego wydatek z tytułu realizacji umowy wynosił 345 855,14, w 2019 roku wyniósł 399 699,00 zł natomiast łączny koszt usługi za 2020 rok zamknie się kwotą 467 869,92 zł.

Łącząc te wydatki w 2018 GMS poniosła koszty w wysokości 717 928,15 zł natomiast w 2019 roku koszty wyniosły 870 724,00 zł. Prognozując wykonanie w 2020 roku zostanie on zamknięty wydatkiem w szacunkowej wysokości 1 078 894,92 zł.

W pierwszych trzech kwartałach 2019 roku odholowano 1255 pojazdów na parking strzeżony. W trzech kwartałach 2020 roku odholowano 993 pojazdy. Porównując dwa analogiczne okresy można zaobserwować spadek ilości usuniętych pojazdów o 20,9 %.

Należy zauważyć, że GMS utrzymywała stawki za odholowanie pojazdu przez 2 kolejne lata, nie podnosząc ich do maksymalnych wartości ustalanych corocznie przez MF. Podniesienie górnej granicy stawek na rok 2018 r. skutkowało koniecznością podniesienia także stawek w przyjętej przez GMS uchwale na rok 2018 tak aby koszt realizacji zadania odpowiadał rzeczywistym kosztom realizacji zadania, a przynajmniej pozwolił minimalizować stratę w sytuacji, gdyby przyjęte odgórnie stawki maksymalne nie pozwoliły zrealizować zadania na zasadzie możliwości samofinansowania. Stawki opłat za usuwanie pojazdów obowiązujące w 2019 roku pozostały na poziomie opłat z 2018 roku. Stawki opłat przyjętych przez GMS na 2020 r. również nie uległy zmianie.

Wzrost kosztów obsługi zadania wynika m. in. z wzrostu kosztów utrzymania ochrony parkingu strzeżonego. Wzrostem minimalnej stawki godzinowej oraz płacy minimalnej przełożył się na wzrost kosztów ochrony. Firmy ochroniarskie to branża, która w największym stopniu odczuła skutki wprowadzenia nowych przepisów. Obejmują one bowiem osoby, które wykonują swoją pracę w warunkach podobnych do pracy etatowej; w stałym miejscu, w jasno określonych godzinach, ale wykonują ją na podstawie umowy zlecenia. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż nowelizacja ustawy – Prawo zamówień publicznych wymusza na Zamawiającym (w tym przypadku Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie) dopilnowanie aby pracownicy Wykonawcy zostali zatrudnieni na umowę o pracę co również spowodowało wzrost kosztów związanych z utrzymaniem pracowników. Wprowadzenie więc stawki minimalnej oraz obowiązku zatrudnienia pracowników na umowę o pracę przyczyniło się bezpośrednio do wzrostu kosztów ochrony parkingu, a coroczna waloryzacja tej stawki nie rokuje w przyszłości na obniżenie kosztów ochrony a tylko na ich stały coroczny wzrost. Koszt ochrony w roku 2015 – wynosił 129 tys. zł, w 2016r. – 205 tys. zł, w 2017- 284 tys. zł, w roku 2018 - 345 855 zł, w 2019 roku wyniósł 399 699 zł, koszt ochrony w 2020 roku wyniesie 467 869,92 zł, z uwagi na dalszy wzrost płacy minimalnej w 2021 roku należy przyjąć wzrost kosztów związanych z ochroną parkingu do poziomu ok. 504 tys. zł.

Analizując sytuację samorządów w kraju należy zauważyć, iż powiaty przyjmują mechanizm finansowy urealnijając cenę usługi holowania przez podmiot zewnętrzny z wysokością stawki opłaty określoną w uchwale Rady Miasta. Sytuacja ta jednakże występuje w przypadkach kiedy Powiat nie posiada własnych zasobów takich jak administrowany parking dla pojazdów odholowanych z drogi oraz związaną z tym konieczność zapewnienia kwalifikowanych pracowników ochrony, dostępności patroli interwencyjnych z wymogiem interwencji w określonym czasie, obsługi zadania o każdej porze a w czasie trwania imprez miejskich zwiększania składu liczebnego załogi w celu zapewnienia sprawnej obsługi. Przeprowadzona analiza wykazała, iż na terenie miasta nie ma firmy dysponującej parkingiem na ok. 350 pojazdów. Warto zaznaczyć, iż w przypadkach innych miast cena usługi wybranych w przetargu publicznym firm realizujących kompleksowo dla Powiatów zadanie jest jedynym kosztem. W przypadku jednakże Gminy Miasto Szczecin, Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego administruje parkingiem dla pojazdów odholowanych z drogi, dlatego też ponosi niezbędne koszty celem zapewnienia wymaganych standardów dla parkingu strzeżonego. Istotne jest zapewnienie profesjonalnej całodobowej ochrony parkingu i utrzymanie odpowiednich parametrów

technicznych całodobowego parkingu strzeżonego wraz z gwarancją przyjęcia oraz wydania pojazdu o każdej porze. Ważne także podkreślenia jest, iż parking 2 krotnie był powiększany, a w 2020 roku podjęto dalsze działania aby zwiększyć jego pojemność o ok. 40 pojazdów, obecnie jego maksymalna pojemność wynosi ok. 350 pojazdów. W 2021 roku jest planowana jego dalsza rozbudowa z uwagi na wzrost ilości odholowanych porzuconych aut z art. 50a które zgodnie z zapisem ustawy PoRD przechowywane są na parkingu przez 6 mcy.

Zgodnie z art. 130a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym Rada powiatu, biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu, ustala corocznie, w drodze uchwały, wysokość opłat za usunięcie i przechowanie pojazdu oraz wysokość kosztów odstąpienia od usunięcia. Wskazanie przez ustawodawcę obu kryteriów jednocześnie oznacza, że przyjął on, że konieczność zapewnienia sprawnej realizacji zadań może skutkować, że wysokość opłaty ustalona przez radę powiatu może nie odpowiadać cenom rynkowym. Usuwanie pojazdów z dróg i ich przechowywanie nie jest zadaniem komercyjnym lecz obowiązkiem Powiatu w myśl ustawy Prawo o Ruchu Drogowym. Pojazdy usuwa się na zlecenie uprawnionych do tego podmiotów tj. Policji, Straży Granicznej, Inspekcji Transportu Drogowego czy też Straży Miejskiej, bez zgody właściciela i przechowuje na parkingu strzeżonym do czasu jego odbioru. Stąd przy określaniu wysokości opłat z uwagi na odmienny charakter działań stawki komercyjne obowiązujące na terenie danego powiatu nie są w pełnym zakresie miarodajne dla ustalenia jednostkowych kosztów odholowania pojazdu w trybie uchwały. Przeprowadzono analizę w wyniku której uzyskano informację, iż koszt usługi holowania pojazdu o DMC do 3,5 tony w przypadku swobodnego do niego dostępu jest od 30 do 50% niższy niż w sytuacjach w których GMS jest zobowiązana działać. Na wzrost ceny usługi wpływ mają: odmienna specyfika realizacji zadania, stała gotowość wykonawcy do realizacji zadania, co określa zawarta umowa przewidując sankcje karne za opóźnienia w dotarciu na miejsce zgłoszenia. Wykonawca realizując zadanie jest zobowiązany posiadać w stałej gotowości park maszynowy zapewniający realizację zadania i sprawne odholowanie pojazdów do których nie posiada stosownego dostępu. Specyfika tego zadania wymusza więc posiadanie wysokospecjalistycznych pojazdów, przeszkoloną załogę o dużym doświadczeniu podejmowania pojazdów, które z uwagi na np. wyposażenie w postaci automatycznej skrzyni biegów czy stałym napędzie na wszystkie koła wymagają odrębnego postępowania przy jednoczesnej sprawnej realizacji. Wybrana w przetargu publicznym firma do realizacji zadania dla Gminy Miasto Szczecin holująca pojazdy jest zobowiązana posiadać pełen zasób specjalistycznego sprzętu do usuwania pojazdów zarówno z uwagi na zakres tonażu od motocykli aż do zestawu pojazdów o DMC powyżej 16 ton, jak również posiadać narzędzia do załadunku pojazdu bez obecności właściciela. Usługa ta jest na tyle specjalistyczna, że firmy niejednokrotnie samodzielnie nie posiadają pełnego zakresu wymaganej floty specjalistycznej oraz niezbędnych narzędzi i aby sprostać wymogom zamawiającego zawierają umowy z innymi podmiotami na wynajem brakujących elementów floty np. naczepy niskopodłogowej. Realizujący zadanie musi skalkulować w kosztach realizacji zadania, iż najczęściej podejmuje usługę bez dostępu do kluczyków pojazdu i nie może swobodnie wjechać na platformę najazdową, jak również jest zobowiązany podjąć dodatkowe nakłady celem bezszkodowego załadunku pojazdów na biegu, z automatycznymi skrzyniami biegów czy posiadającymi napęd 4x4. Taka realizacja zadania wymusza dodatkowe nakłady wykonawcy w postaci sprzętu do sporządzania dokumentacji stanu technicznego holowanego pojazdu przed jego podjęciem. Niezbędnym standardem jest wyposażenie pojazdu realizującego zadanie w kamery najazdowe dokumentujące pracę podczas załadunku. Firma realizująca zadanie na rzecz Gminy Miasto Szczecin musi także wliczyć w koszty tzw. puste dojazdy czyli sytuację która nie kończy się dowiezieniem pojazdu na parking a więc rozliczeniem usługi kalkuluje jako swoje straty w cenie usługi. Warto zauważyć, iż takich przypadków jest ok 50% całości usług w roku. W przypadku Gminy Miasta Szczecin, która według danych GUS jest siódmym największym miastem w Polsce pod względem ludności ale jednocześnie – co należy podkreślić - trzecim miastem w Polsce pod względem powierzchni - według stanu na dzień 31.12.2015 r. (źródło: <https://stat.gov.pl>) ważnym aspektem kalkulacji opłaty jest odległość dojazdu oraz holowania. Przytoczona argumentacja wskazuje, iż zarówno zakres usług jak i skala zadania jest trudna do porównania z innymi podobnymi w powiecie.

W realizacji zadania powiat natomiast działa poza właścicielem, zobowiązany jest niezwłocznie na zlecenie uprawnionego organu usunąć i umieścić na parkingu każdy pojazd, bez gwarancji, że uzyska zapłatę za jego usunięcie i przechowanie, a pojazd zostanie odebrany. Warto zwrócić także uwagę, iż na podstawie zawartej umowy w następstwie przeprowadzonego zamówienia publicznego z podmiotem zewnętrznym ZDITM za usługę odholowania pojazdu o DMC do 3,5 tony w 2018 roku wypłacał kwotę 245zł, w 2019 roku była to kwota 360zł, która w 2020 roku wynosiła 400 i 480zł. Przeprowadzona analiza usług u wybranych firm komercyjnych wskazuje na kwotę podobnej usługi od 250zł do 300zł (w zależności od rodzaju pojazdu, stopnia dostępności i odległości holowania) a nawet 350zł do 450 zł jeżeli pojazd jest uszkodzony. W większości przypadków jest ona ustalana na podstawie uzyskanych od właściciela informacji. Koszt usługi

holowania zależy od rodzaju i położenia terenu na którym jest zlokalizowany pojazd, możliwości podłączenia pojazdu, lokalizacja pojazdu (ruchliwa ulica, brama, zastawiony pojazd), pora dnia, stan pojazdu (konieczność zabezpieczenia wydostających się płynów czy uprzątnięcie uszkodzonych elementów pozostałych na drodze). Natomiast w kwocie usługi określonej w uchwale znajdują się także koszty nierozdzielnie związane z obowiązkiem realizacji zadania i zapewnienia wymaganego standardu działań.

Analizując zadanie warto ponadto wspomnieć, iż rocznie, do sądu kierowanych jest około 100 wniosków GMS o orzeczenie przypadku pojazdów nieodebranych przez właścicieli, dla których nie wniesiono opłaty i które do czasu orzeczenia ich przypadku i ich likwidacji (ok. kilkunastu miesięcy) pozostają na parkingu. Podejmując uchwałę Rada Miasta działała w warunkach luzu decyzyjnego. Zasada kalkulacji stawki z uwzględnieniem przesłanki sprawnej realizacji zadań, została przez ustawodawcę pozostawiona swobodnemu uznaniu rady, która działa w warunkach znajomości specyfiki miasta, warunków technicznych możliwości realizacji zadania oraz zna przychody i koszty realizacji zadania.

Przedstawiona argumentacja wskazuje na stały wzrost kosztów realizacji zadania, które jak wykazuje analiza kosztów nie jest dochodowe.

Ważne podkreślenia jest, iż obecnie, poza przesłankami wskazanymi powyżej, na znaczny, jeśli nie największy, spadek wpływów Gminy wpłynęło stwierdzenie nieważności przepisu ustawy Prawo o Ruchu Drogowym, warunkującego wydanie pojazdu od wniesienia opłaty przez odbierającego. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2018 roku, obowiązujący po 9 miesiącach od daty publikacji, stwierdził niezgodność z Konstytucją zapisów ustawy umożliwiających odbiór usuniętego pojazdu z drogi po wcześniejszym uregulowaniu należnych opłat. Sytuacja ta, jak i brak odpowiednich uregulowań prawnych sprawił, iż opłaty te muszą być dochodzone przez Gminę bez jednoznacznie określonego przez ustawodawcę trybu ich dochodzenia. Gmina intensyfikuje działania w zakresie egzekucji należnej opłaty za usunięte z drogi i przechowywane pojazdy. Przewiduje się, że działania te wpłyną na wzrost wpływów i zrównoważenie bilansu zadania, niemniej ocena tego będzie możliwa dopiero w następnym roku. Jednocześnie zintensyfikowanie tych działań pozwoli stwierdzić czy niedochodowość zadania jest wynikiem wysokości przyjętych stawek czy też prowadzonej egzekucji opłat.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację utrzymanie wysokości stawek za usunięcie i przechowywanie pojazdów na poziomie obowiązującym w 2020 roku wydaje się racjonalne.